

Alternatyvi medicina

Vadina kova su blusomis

Dės apynasrį įvairaus plauko gydūnams: SAM siūlo įteisinti alternatyvios medicinos paslaugas, o jas teikiantiems asmenimis reikės turėti atitinkamą išsilavinimą. Savo ruožtu medikai abejoja, ar reglamentavus tokias paslaugas, apmaš lengvatikius mulkinančių šarlatanų.

Numatoma reglamentuoti tik tas papildomos ir alternatyvios sveikatos priežiūros paslaugas, kurios gali sukelti riziką žmogaus sveikatai

Deimantė Gruodė

Apgavikų nesumažės

„Šiai sričiai esant nesutvarkytai susiduriame su situacija, kad žmonės gali ir nežinoti, ar tos paslaugos

yra kokybiškos, saugios, ar tie žmonės turi atitinkamą išsilavinimą“, – pirmadienį per spaudos konferenciją žurnalistams sakė sveikatos apsaugos ministras Aurelijus Veryga. Anot jo, numatoma reglamentuoti

tik tas papildomos ir alternatyvios sveikatos priežiūros paslaugas, kurios gali sukelti didelę ir vidutinę riziką žmogaus sveikatai. Tarp alternatyvios medicinos paslaugų ministras minėjo delfinų, dėlių terapijas, akupunktūrą, ka-

„Noras reglamentuoti netradicinės medicinos paslaugas yra geras. Jas teikdamas žmogus jaustų atsakomybę: jei kas nors atsitiks, turės už tai atsakyti teismine tvarka. Bet noras, kad kiekvienas, teikiantis tam tikras netradicinės medicinos paslaugas, būtų baigęs medicinos studijas, man atrodo, yra perteklinis“, – sakė Bendrosios praktikos (šeimos) gydytojų asociacijos prezidentas prof. Julius Kalibatas.

niterapiją (terapiją su šunimis).

„Noras reglamentuoti netradicinės medicinos paslaugas yra geras. Jas teikdamas žmogus jaustų atsakomybę: jei kas nors atsitiks, turės už tai atsakyti teismine tvarka. Bet noras, kad kiekvienas, teikiantis tam tikras netradicinės medicinos paslaugas, būtų baigęs medicinos studijas, man atrodo, yra perteklinis ir tikrai to, kaip dabar norima padaryti, nepasieksime.

Nemanau, kad tie rezultatai bus tokie, kokių tikisi ministerija. Vis tiek bus lengvatikių, kurie ir gydosi ir toliau gydysis užkalbėjimais ar biolaukais. Niekur nuo to nepabėgsime. Šarlatanų nuo to nesumažės“, – sakė Bendrosios praktikos (šeimos) gydytojų asociacijos prezidentas prof. Julius Kalibatas.

Apmulkiną net medicinos darbuotojus

Šeimos gydytojo kabinete pacientai dažnai atvirauja, pas kokius „specialistus“ lankėsi ir kokiais metodais gydėsi. Būtent šeimos gydytojai galėtų papasakoti daugiausiai istorijų, kuomet jų rankas patenka nugydyti pacientai.

„Kai pradėjau dirbti rajono gydykloje, tuomet pacientai aiškiai žinojo: jei niekas nepadeda, reikia eiti pas žiniuonį ir, jei šis nepadės, jau reikia užsisakyti paminklą.

NUKELTA I 6P.

TARP KITKO:

Papildomos ir alternatyvios sveikatos priežiūros paslaugos nebus finansuojamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšomis. Už jas, kaip ir iki šiol, žmonės turėtų sumokėti patys. ●

Savižudybių rizikai mažinti – „pasikaustę“ specialistai

Prieš savaitę specialistus, nevyriausybinų organizacijų atstovus ir savanorius Kaune subūrusi konferencija-forumas „Savižudybių prevencijos pamokos Lietuvos savivaldybėse“ leido pasidžiaugti apčiuopiamais projekto rezultatais. Renginio dalyviai sutartinai pabrėžė, jog apie savižudybių problemą visuomenėje kalbama vis garsiau, o specialistai savivaldybėse pagalbą pasiruošę teikti daug drąsiau.

Aistė Upytė

Modelis pasiteisino

Apibendrinama konferencija LSMU profesorė psichologė Nida Žemaitienė pasidžiaugė, jog mokymai pasiteisina ir įvairių sričių specialistai, savanoriai, dirbantys diegiant reagavimo į savižudybių riziką algoritmą, jau bendrauja viena kalba.

„Vienas svarbiausių dalykų – pamatėme, kad modelis veikia. Forumas aiškiai parodė, kad daugelis specialistų jau turi žinių, taip pat – daug motyvacijos jį įgyvendinti. Labai daug dalykų išmokome reagavimo į savižudybes algoritmą diegdami Kupiškėje. Šiandien šią patirtį galime perkelti į kitus rajonus – matome naujas iniciatyvas, įsijungiančius žmones, siūlančius įvairių naujų sprendimų, – kalbėjo LSMU Visuomenės sveikatos fakulteto Sveikatos psichologijos katedros vedėja. – Taip pat pasisėmėme patirties, kaip reikia mokyti specialistus, kad mokymai turi būti paremti praktine patirtimi, atvejais iš gyvenimo, lanksčiai pritaikyti prie specialistų funkcijų ir vaidmens savižudybių prevencijoje.“

Konferencija-forumas sulaukė dalyvių gausos

Užtikrina pagalbos tęstinumą

Anot profesorės, nepaisant to, kad tiek specialistai, tiek kiti bendruomenės nariai nori dalyvauti savižudybių prevencijoje, padaryti viską, ką gali geriausia, tam dažnai trukdo nuostatos, žinių stoka, kiti sisteminiai veiksniai. Taip pat – nusivylimai, iki tol nesėkmingi bandymai padėti.

„Nuo 2014 metų pradėta vykdyti savižudybių prevencijos iniciatyva įnešė didelių pokyčių. Šiandien ne tik auga bendras aktyvumas kalbant apie šią problemą, lydi mažiau stigmų, bet ir specialistai yra žymiai labiau išdrąsėję, – sakė Kupiškio rajono savižudybių prevencijos iniciatyvos darbo grupės veiklos koordinatore, psichologė Valija Šap. – Taip pat pastebėjome, kad iniciatyvos savivaldybėse dažnai kyla ne iš vadovų, o pačių specialistų pusės. Vienur tai yra savivaldybės specialistai, pavyzdžiui, gydytojai, kitur – švietimo darbuotojai, dar kitur – susibūrusios

„Mokymai pasiteisina ir įvairių sričių specialistai, savanoriai, dirbantys diegiant reagavimo į savižudybių riziką algoritmą, jau bendrauja viena kalba“, – teigia LSMU profesorė psichologė Nida Žemaitienė.

entuziastų grupelės. Tai yra tie žmonės, kurie turi kiekvieną dieną teikti pagalbą ir jaučiasi bejėgiai, nes jiems trūksta žinių, įgūdžių.“

Psichologė pabrėžė, jog bendradarbiaujančiame tinkle atsidūręs specialistas tampa daug stipresnis: „Jis žino, kur gali žmogų nukreipti, su kuo pasitarti. Jis nebesijaučia vienišas ir taip yra užtikrinamas pagalbos tęstinumas.“

N.Žemaitienė kartu atkreipė dėmesį, jog norint, kad procesas vyktų dar sėkmingiau, ne mažiau svarbu pasirūpinti ir pagalbos teikėjo emocine sveikata, užtikrinti profesinę priežiūrą. „Savižudybių prevencijos veikla yra labai sudėtinga ir išsunkianti emociškai, todėl patys specialistai neretai būna pavargę, nusivylę, perdegę. Taigi turėtų būti sudarytos sąlygos jiems gauti pagalbą, aptarinėti įvykius, sulaukti emocinio palaikymo“, – pabrėžė ji.

Gimsta nauji projektai

LSMU profesorė pabrėžė, kad savižudybių prevencija nėra nei atskirai politikų, nei specialistų, nei nevyriausybinių organizacijų, bet visos bendruomenės sutelktų pastangų reikalaujantis uždavinys. „Džiugu, kad ši iniciatyva gimdo naujus sprendimus ir sutelkia pačius geriausius žmones. Pavyzdžiui, viena forume dalyvavusiųjų, 80 metų amžiaus savanorė, aktyviai įsitraukianti į prevencijos veiklas Kupiškėje, tik įrodo, kokia plati bendruomenė įsijungia į šį projektą. Be to, šiandien turime daug naujų iniciatyvų, paremtų šia idėja“, – kalbėjo ji.

Vienas didžiausių projektų – nuo rugsėjo 1 d. pradėta vykdyti Rotary globalios dotacijos ilgalaikė savižudybių pre-

vencijos programa „Aukščiausias tikslas“, kurios dėka reagavimo į savižudybes algoritmas bus įdiegtas dar devyniose savivaldybėse.

„Įvertinę tai, kad Lietuvoje dėl savižudybių žmonių prarandama tris kartus daugiau nei žūsta keliuose, dar prieš kelis metus nusprendėme skirti tiek savo žinias, tiek finansinius resursus ilgalaikiam šios problemos sprendimui. Šiuo metu remiame atskirus projektus, esame LSMU partneris visuomenės sveikatos stiprinimo fondo finansuojamame projekte“, – sakė Lietuvos Rotary apygardos projekto savižudybių prevencijai įgyvendinti vadovas Vyngintas Grinis. ■

TARP KITKO:

Konferenciją organizavo Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos akademijos Visuomenės sveikatos fakulteto Sveikatos psichologijos katedra pagal projektą „Savižudybių prevencijos iniciatyvos plėtra Lietuvos savivaldybėse“, finansuojamą iš Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo, ir Kauno miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras. ●